

KENMERK: B/2022/647/MK

DATUM: 14 september 2022

ONDERWERP: Reactie consultatie Beleidsregel geschiktheid 2022

Geachte heer,

De Pensioenfederatie heeft met belangstelling kennisgenomen van de consultatie van de concept Beleidsregel geschiktheid 2022. Wij danken de toezichthouders voor de gelegenheid om op deze consultatie te reageren.

Algemeen

Voordat wij inhoudelijk op de concept beleidsregel ingaan, willen wij graag in algemene zin het volgende opmerken.

Als aanleiding voor de wijziging van de Beleidsregel geschiktheid geeft u (onder meer) aan dat door u intern relevante wijzigingen zijn geïnventariseerd die voor verwerking zijn opgenomen. Deze wijzigingen zijn voor pensioenfondsen onvoldoende c.q. niet toelicht. Wij vragen u dit voor pensioenfondsen explicieter toe te lichten, zodat niet alleen helder wordt dát pensioenfondsen aan de nieuwe beleidsregel moeten voldoen, maar - veel belangrijker - ook wát de aanleiding en de doelstellingen van de wijzigingen zijn. Wij zijn ervan overtuigd dat dit het adaptief vermogen ten goede komt en daarmee het doel van de beleidsregel eerder en beter kan worden bereikt.

Inhoudelijke opmerkingen

Beperkte specifieke impact voor pensioenfondsen

Wij constateren dat de wijzigingen van de beleidsregel zich niet specifiek richten op pensioenfondsen.

Wij roepen in dit kader onze reactie van 6 september 2019 op de consultatie van het concept besluit 2019 tot wijziging van de Beleidsregel Geschiktheid 2012 in herinnering. In deze reactie pleiten wij ervoor, dat wanneer een toezichthouder overgaat tot (nadere) kaderstelling en/of invulling van open wettelijke normen:

- a) hiervoor een wettelijke grondslag dient te bestaan;
- b) deze in lijn dient te zijn met (de bedoeling van) de formele wet(gever);
- c) rekening dient te worden gehouden met het specifieke karakter van pensioenfondsen ten opzichte van andere financiële instellingen;
- d) een toename van uitvoeringskosten en regeldruk dient te worden afgewogen tegen nut en noodzaak; en
- e) het proces transparant moet zijn en het moment van inwerkingtreding zorgvuldig gekozen.

Deze zienswijze is nog steeds ons uitgangspunt ten aanzien van het toezicht op pensioenfondsen. We denken dat met name punt c (nog steeds) actualiteitswaarde heeft.

Transparantere normering

De Beleidsregel geschiktheid betreft een generiek document dat voor alle instellingen geldt die onder toezicht vallen. De beleidsregel heeft al lange tijd dit generieke karakter.

Wij menen dat vanwege het specifieke karakter van pensioenfondsen, het beter zou zijn als de beleidsregel meer maatwerk zou bevatten, zodat het voor pensioenfondsen beter inzichtelijk is welke specifieke geschiktheidseisen voor hen van toepassing zijn. Vanwege de huidige generieke insteek is dit lastig te onderkennen. Wij vragen hiervoor aandacht vanuit de toezichthouder.

Uitbreiding geschiktheidsonderwerp bestuur, organisatie en communicatie

Het voornemen is om aan het geschiktheidsonderwerp bestuur, organisatie en communicatie (onderdeel 1.2 onder 1 sub A) de eis van het 'zicht hebben op en sturing geven aan 'lange termijn waardecreatie', toe te voegen.

Wij menen dat deze eis geen onderdeel is van dit geschiktheidsonderwerp. Bovendien staat niet uitgelegd wat hiermee wordt bedoeld. Hiermee is deze eis voor meerdere uitleg vatbaar (pensioenopbouw, verantwoord beleggen, etc.). Dit maakt het lastig hieraan te voldoen.

Wij vragen de DNB om duidelijk te maken op welke lange termijn waardecreatie wordt bedoeld en of deze eis ook van toepassing is op pensioenfondsen die vanuit hun aard al gericht zijn op de lange termijn.

Nieuwe of gewijzigde competenties

Aan de 'bijlage - Competenties in alfabetische volgorde (behorend bij onderdeel 1.2.1)' is enerzijds een aantal nieuwe competenties toegevoegd en is anderzijds een aantal bestaande competenties gewijzigd. Een toelichting, die een heldere duiding aan de toegevoegde en gewijzigde competenties geeft, zou wenselijk zijn.

De uitbreiding en aanpassing van competenties is noodzakelijk voor banken en beleggingsinstellingen in verband met de wijziging van Europese regelgeving. Voor beleidsbepalers van pensioenfondsen zijn ze niet noodzakelijk, omdat deze Europese regelgeving niet op hen van toepassing is.

Competenties zijn niet altijd competenties

De Pensioenfederatie hanteert de competenties in het servicedocument dat zich richt op het 'besturen van een pensioenfonds'. Bij het interpreteren van de competenties viel ons op dat dit niet altijd pure competenties zijn, vanwege de toevoeging van een aantal andere elementen die buiten de competentiesfeer liggen. Bijvoorbeeld:

- aan de competentie 'adaptief vermogen' wordt toegevoegd 'denk bijvoorbeeld aan de fase van ontwikkeling van het team en de organisatie';
- aan de competentie 'onafhankelijkheid' wordt toegevoegd 'ook als dit ongunstige consequenties voor hem/haar zou hebben';

- aan de competentie ‘verantwoordelijkheid’ wordt toegevoegd ‘waaronder het tijdig en correct informeren van de toezichthouder over relevante omstandigheden’; en
- aan de competentie ‘kwaliteitgericht’ is toegevoegd ‘en heeft hierbij oog voor het feit dat het leveren van kwaliteit in voorkomende gevallen meer is dan voldoen aan wet- en regelgeving’.

Wij zien dit allemaal als ongewenste, want verwarrende, toevoegingen. Mochten DNB en de AFM deze kwesties van belang vinden, dan zou dit volgens ons moeten leiden tot een nieuwe competentie. Een competentie zou bijvoorbeeld ‘onbaatzuchtig’ kunnen zijn met als toelichting dat ‘een beleidsbepaler besluit ongeacht of dit ongunstige consequenties voor hem/haar persoonlijk heeft’. Een ander voorbeeld is de definitie van kwaliteit. Kwaliteit staat volgens ons los van het naleven van wet- en regelgeving. De toevoeging ‘in voorkomende gevallen méér doen dan voldoen aan wet- en regelgeving’, zwakt de definitie van kwaliteit af. Een competentie zou dan moeten zijn ‘compliance-gericht’ met als toelichting ‘leeft wet- en regelgeving na en beseft dat dit méér betekent dan voldoen aan wet- en regelgeving’. Daarmee wordt echter ook duidelijk dat hier een heel breed begrip wordt neergelegd.

Ons verzoek is om deze onduidelijke toevoegingen aan de competenties achterwege te laten of om te schrijven naar op zichzelf staande competenties.

Toetsing bij gewijzigde feiten of omstandigheden

De toelichting op dit punt is in onderdeel b onder punt 2 (Beoogd effect) gewijzigd. In de huidige tekst is toegelicht dat hertoetsing bij gewijzigde feiten of omstandigheden kan plaatsvinden wanneer de toezichthouder twijfels heeft op basis van het daadwerkelijk functioneren. Uit de nieuwe tekst volgt dat hertoetsing plaatsvindt – NB: niet *kan plaatsvinden* – wanneer de toezichthouder hiertoe een redelijke aanleiding ziet. Bij de beoordeling van een redelijke aanleiding worden factoren betrokken zoals de ernst van het antecedent, de mate waarin een beleidsbepaler verwijtbaar betrokken is en de maatschappelijke impact en de duur/herhaling van het antecedent.

- B/2022/647/MK, pagina 5 van 5

Wij leiden hieruit af dat hertoetsing alleen kan plaatsvinden bij een redelijke aanleiding. Daarvan is sprake als er in enige mate verwijtbare voorvallen hebben plaatsgevonden die een hertoetsing rechtvaardigen. Wij vragen het begrip redelijke aanleiding in deze zin explicieter toe te lichten.

Tot slot

Wij zijn vanzelfsprekend bereid onze reactie nader toe te lichten en verder mee te denken over de Beleidsregel geschiktheid, specifiek voor pensioenfondsen.